

Ana Szilágyi, un relief în muzicologie

(Daniela Caraman Fotea, 7 noiembrie 2014)

O scriere despre un MAESTRU al muzicii naționale este un eveniment. Cuvântul încredințat paginii, zidește, deschide perspective, iluminează personalitatea. Cu forță. Dacă autorul aparține generației tinere, satisfacția are valoare majoră.

Cartea INCOMENSURABILITATEA ÎN OPERA-TRILOGIE **ORESTIA** DE AUREL STROE, apărută recent și lansată în Aula Palatului Cantacuzino – sediul Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România, este semnată de **Ana Szilágyi, compozitoare, muzicolog, pianistă, organistă.**

Plecată din Brașov, elevă a profesoarelor Ana Pittiș și Ioana Minei, absolventă a Universității Naționale de Muzică din București – compoziție, pian, 1997, diplomată la Universität für Musik und darstellende Kunst, Viena, compoziție electroacustică (2006), teoria muzicii (2007), **Doctor în muzică**, UNMB (Îndrumători: Prof. dr. Dan Voiculescu, Prof. dr. Dan Dediș). Tema: Raportul timp-formă în muzica sec. XX, 2009. **Doctor în Filosofie** la Universität für Musik und darstellende Kunst, Viena, 2011, cu teză pentru care a primit **Premiul de excelență** din partea Ministerului Științei și Cercetării din Viena; subiectul comentariului de față.

Din 2012 este profesor asociat la Universitatea din Viena, Institutul de Muzicologie, din 2013 și profesor de pian la Conservatorul „Richard Wagner” din Viena.

Între 2002-2003, 2004-2006 a beneficiat de bursele: „Herder” a Fundației „Alfred Toepfer” din Hamburg și respectiv, „Thyll-Dürr” (Elveția). Are o creație componistică vastă în varii genuri: cameral, coral, simfonic, vocal-sinfonic, muzică de scenă, electronică. În 2009 i s-a acordat Premiul „**Theodor Körner**” pentru compoziția Loc și culoare – Suită pentru orchestră de coarde și video. A primit distincții la Concursuri de compoziție din România. Lucrările i-au fost cântate la New York, în Austria, România, Irlanda ș.a. Ea însăși susține recitaluri de pian și orgă în țări europene.

Desfășoară și o susținută activitate publicistică. Este **AMBASADOARE A INTEGRĂRII** în Austria din 2013.

Actualul ei demers editorial are o dublă semnificație, ambele ipostaze pe care le îngemănează fiind demne de reverență: ofranda studentului față de profesor – autoarea provine și din școala lui Aurel Stroe, apoi, travaliul unui muzician elitist – așa este **Ana Szilágyi**, asupra operei compozitorului: una specială, o operă deschisă, ale cărei sensuri nu sunt încă pe deplin descifrate și nici percepute pe suprafața unui public larg (dar cu reverberații la ieșirile pe podium, în context internațional).

Binevenită, inspirată construirea tezei de doctorat a muzicienei în jurul noțiunii de incomensurabilitate – baza lucrării. Nu găsesc o alta mai potrivită creației maestrului, indiferent de înveșmântarea sonoră a ideilor – sursă continuă pentru analize, comentarii, studiu. O operă vie, ce se oferă grandios (și smerit), celor dornici de experiențe, subtilitate, descoperiri stilistice și spirituale. Ea depășește zona Euterpei, integrându-se și în filosofie, fenomenologie, științe, arte plactice, literatură, lingvistică ș.a. Fondul care a amprentat-o apelează și la morfogenează, noțiuni

de ireversibilitate, sociologie, matematică, fizică. Filoanele sunt identificate în majoritatea lucrărilor maestrului: sonatele pentru pian, concertele, piesele pentru orchestră, muzica de scenă, cea electronică. Analizele autoarei, prezente în prima parte a lucrării, ilustrate cu exemple muzicale, pun în evidență temeinica ei știință muzicală, capacitatea descoperirii de sensuri în limbajul sonor sofisticat ori de acuratețe științifică.

Partea a doua a volumului aprofundează opera–trilogie **Orestia**, analizată moment cu moment: structurile excepționale de formă, inovațiile – nu o dată deciptate, inadvertențele comparativ cu schemele consacrate, creează unitatea în diversitate.

În final beneficiem și de o rezumare a lucrărilor scrise pe tema Eschiliană...

Fascinanta lectură ar cere audiția cu paginile analizelor în față, pentru a identifica mai lesne momentele de sunet indian, chinez, sistemul de gândire matematică al compozitorului, maniera sa de reconsiderare a sistemelor de acordaj și câte altele, semnalate, explicate de erudiția muzicală a autoarei, angajată într-o grea dar izbutită experiență: descifrarea unei materii prime sonore, aparent greu de modelat către mesaj, emoție, altfel spus, definirea unei creații de un inedit in perpetuum.

„Lucrarea este foarte bine structurată și redactată într-un limbaj clar. Doamna **Szilágyi** stăpânește foarte bine metodele analizei muzicale și ale interpretării muzicologice” – opina Prof. Univ. Dr. **Gernot Gruber**, membru în Comisia de cercetare muzicală a Academiei de Științe din Austria.

Traducerea în limba română a tezei de doctorat vieneze, ocupă un loc de excelență în muzicologia românească.